

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет

(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ»

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

(назва програми)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробники: Михалків Алла Анатоліївна, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Профайл викладача:

<http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/myhalkiv-alla-anatoliyivna>

Контактний тел.:

+38(0372)522691

E-mail:

a.myhalkiv@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle:

Консультації:

он-лайн консультації - згідно з графіком

очні консультації – за попередньою домовленістю

1. Анотація навчальної дисципліни. Активна перебудова вітчизняної економіки і вибір сталого вектору євроінтеграційного розвитку спричинили потребу реформування всіх інструментів національної економіки України з урахуванням передового досвіду в цій сфері розвинутих країн світу. Підписання та ратифікація Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, знаменує новий віток реформування вітчизняної системи державного фінансового контролю і передбачає обмін інформацією, досвідом та найкращою практикою у цій галузі задля підтримки зусиль України стосовно забезпечення подальшого розвитку цієї системи шляхом її гармонізації з міжнародно-визнаними стандартами (ІА, INTOSAI) та методологіями, а також найкращою практикою ЄС щодо зовнішнього аудиту державних фінансів, внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державних органах. Розв'язання цих завдань потребує реформування національної системи державного фінансового контролю, зміни підходів до методології його здійснення у різних секторах економіки.

2. Мета навчальної дисципліни : вивчення сутності фінансового контролю та прикладного змісту його предмета, об'єктів і методу; засвоєння основних аспектів і елементів організації та методики проведення контрольно-ревізійної роботи, прийомів і способів систематизації, узагальнення, оформлення та реалізації її результатів щодо різних суб'єктів і об'єктів державного фінансового контролю; з'ясування концептуальних основ професійної етики ревізорів та їхніх прав, обов'язків і відповідальності, встановлених чинним законодавством України.

3. Пререквізити. Дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Державний фінансовий контроль», - це «Організація і методика аудиту», «Організація обліку та оптимізація оподаткування», «Практикум Податковий консалтинг».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і оподаткування») вивчення дисципліни «Державний фінансовий контроль» сприяє посиленню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

ЗК 1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 2. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

ФК 3. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

ФК 9. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний рівень і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПРН 2. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПРН 6. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта

господарювання щодо облікової інформації.

ПРН 15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПРН 17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	6	XI	4	120	28	14	–	–	78	–	екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Суть і функції державного фінансового контролю 1. Суть та завдання державного фінансового контролю. 2. Предмет та об'єкти державного фінансового контролю; 3. Види, методи та форми державного фінансового контролю: 3.1. Методологічне обґрунтування виду державного фінансового контролю; 3.2. Взаємозв'язок форм державного фінансового контролю; 3.3. Методичний інструментарій контролю.	6	2	-	-	-	4						
Тема 2. Організація і планування контрольно-ревізійної роботи в системі органів Державної аудиторської служби України 1. Планування та організація ревізійної роботи в системі органів Державної аудиторської служби України (ДАСУ). 2. Ревізійний процес та його основні етапи.	10	2	2	-	-	6						

3.Облік і звітність з виконання контролю-ревізійної роботи.												
Тема 3.Контроль виконання місцевих бюджетів 1.Комплексний підхід до проведення контролю виконання місцевих бюджетів. 2.Планування та організація проведення ревізій місцевих бюджетів. Основні напрями та етапи ревізій виконання місцевих бюджетів. 3.Особливості проведення ревізії виконання місцевих бюджетів у територіальних органах Державного казначейської служби України (ДКСУ). 4.Оформлення і реалізація матеріалів ревізії бюджетів та їх моніторинг.	10	2	2	-	-	6						
Тема 4. Контроль діяльності бюджетних установ щодо стану виконання функцій головних розпорядників бюджетних коштів 1.Нормативно-правова база, Джерела інформації для проведення контролю. 2.Оцінка стану виконання функцій головного розпорядника бюджетних коштів (РБК) та у РБК нижчого рівня. 3.Ревізія формування мережі розпорядників та одержувачів	10	2	2	-	-	6						

бюджетних коштів. 4.Перевірка складання бюджетних запитів, обґрунтованості включених до них показників. 5.Контроль виконання функцій з управління об'єктами державної або комунальної власності.												
Тема 5.Контроль виконання кошторисів бюджетних установ 1.Завдання, інформаційна база, основні питання і послідовність контролю. 2.Перевірка правильності складання, затвердження і внесення змін до кошторисів, оцінка загального стану їх виконання. 3.Перевірка правильності формування доходної частини кошторису за загальним та спеціальним фондами. 4.Перевірка правильності формування видаткової частини кошторису за загальним та спеціальним фондами бюджетної установи.	8	2	-	-	-	6						
Разом за змістовим модулем 1	44	10	6	-	-	28						
Змістовий модуль 2.												
Тема 6.Контроль грошових коштів і розрахункових операцій бюджетних установ 1.Завдання, напрями контролю та джерела інформації для контролю	12	2	2	-	-	8						

грошових коштів, видів розрахункових операцій. 2. Методика контролю фактичної наявності касової готівки і дотримання умов її збереження. 3.Методичні прийоми і способи виявлення порушень касової дисципліни. 4.Документальна перевірка касових операцій за джерелами надходжень готівки, за напрямками її використання. 5.Контроль ведення касових операцій і розрахунків з підзвітними особами.												
Тема 7.Контроль стану збереження майна та використання оборотних і необоротних активів 1.Завдання, напрями і джерела інформації для контролю основних засобів і запасів. 2.Особливості організації і проведення контрольних інвентаризацій під час ревізії за місцями зберігання чи використання оборотних і необоротних активів. 3.Перевірка якості внутрішнього контролю за збереженням і використанням майна. 4.Перевірка своєчасності, повноти та правильності оприбуткування придбаних необоротних активів та	16	4	2	-	-	10						

запасів. 5.Контроль дотримання законодавства при списанні необоротних активів та запасів.												
Тема 8.Контроль утворення та використання власних надходжень бюджетних установ 1.Завдання, інформаційна база і основні питання контролю утворення та використання власних надходжень бюджетних установ, надання адміністративних послуг. 2.Контроль законності надання бюджетною установою конкретних видів платних послуг. 3. Перевірка дотримання вимог законодавства при визначенні вартості платних послуг, використання власних надходжень. 4.Перевірка повноти перерахування необхідної частки отриманих власних надходжень до бюджету.	10	2	2	-	-	6						
Тема 9. Контроль стану обліку, внутрішнього контролю та достовірності звітності 1.Завдання і напрями контролю, джерела інформації. 2.Перевірка достовірності бухгалтерського обліку, своєчасності відображення проведених фінансово-господарських операцій бюджетної установи.	14	4	2	-	-	8						

3.Перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку операцій з бюджетними коштами. 4. Перевірка складання бюджетної та фінансової звітності.												
Тема 10.Контроль виконання державного бюджету в системі органів Державної казначейської служби України 1.Мета та основні завдання контролю в системі органів ДКСУ. 2.Контроль ведення бухгалтерського обліку всіх надходжень і витрат державного бюджету та місцевих бюджетів. 3.Контроль виконання бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень бюджету. 4.Основні напрями контролю виконання бюджету за видатками та кредитуванням. 5.Контроль відповідності кошторисів РБК показникам розпису бюджету. 6.Контроль дотримання правил валютного контролю за операціями з бюджетними коштами в іноземній валюті.	8	2	-	-	-	6						
Тема 11. Контроль використання коштів державного бюджету Рахунковою палатою України 1.Мета, основні завдання,	8	2	-	-	-	6						

нормативна база, предмет та форми контролю використання коштів державного бюджету Рахунковою палатою України. 2.Планування та організація контрольних заходів Рахунковою палатою. 3.Порядок проведення перевірок використання коштів державного бюджету та оформлення їх результатів. 4.Оприлюднення результатів проведених Рахунковою палатою контрольних заходів та перевірка виконання наданих рекомендацій.												
Тема 12. Система державного внутрішнього фінансового контролю в Україні 1.Мета, основні завдання, принципи і нормативно-правове регулювання державного внутрішнього фінансового контролю. 2.Організація внутрішнього контролю в органах державного сектору. 3.Особливості організації і проведення внутрішнього аудиту в органах державного сектору.	8	2	-	-	-	6						
Разом за змістовим модулем 2	76	18	8	-	-	50						
Усього годин	120	28	14	-	-	78						

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть і функції державного фінансового контролю	4
2	Організація і планування контрольно-ревізійної роботи в системі органів Державної аудиторської служби України	6
3	Контроль виконання місцевих бюджетів	6
4	Контроль діяльності бюджетних установ щодо стану виконання функцій головних розпорядників бюджетних коштів	6
5	Контроль виконання кошторисів бюджетних установ	6
6	Контроль грошових коштів і розрахункових операцій бюджетних установ	8
7	Контроль стану збереження майна та використання оборотних і необоротних активів	10
8	Контроль утворення та використання власних надходжень бюджетних установ	6
9	Контроль стану обліку, внутрішнього контролю та достовірності звітності	8
10	Контроль виконання державного бюджету в системі органів Державної казначейської служби України	6
11	Контроль використання коштів державного бюджету Рахунковою палатою України	6
12	Система державного внутрішнього фінансового контролю в Україні	6
Разом		78

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;

- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- глосарій;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – екзамен.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

З навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» проводиться семестровий екзамен. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичне питання з дисципліни, тестові завдання, глосарій і виробничу ситуацію.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

У 40 балів, що можливо отримати на екзамені, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), виробнича ситуація (12 балів), 5 тестів «- по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також екзамен може бути проведений у письмовій формі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо

незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне тестування та самостійна робота												Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
4	5	5	5	5	5	5	5	6	5	5	5		

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Гончарук С.М., Долбнєва Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика : [навчальний посібник]. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 298 с.

2. Гуцаленко Л.В. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л.В. Гуцаленко, В.А. Дерій, М.М. Коцупатрий. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017.

3. Державний фінансовий контроль [Електронний ресурс] : навчальний посібник у схемах і таблицях / Л. В. Дікань, І. О. Шевченко, Є. В. Дейнеко, Д. В. Калінкін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 275 с.

4. Дікань Л.В. Контроль у бюджетних установах: Підручник. – Харків : ВД «ИНЖЕК», 2010.

5. Романів Є.М., Гончарук С.М., Приймак С.В., Даниляк Л.Я. Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія /за заг.ред. проф. Романіва Є.М. Львів : Ліга-Прес, 2015. 174с.

6. Романів Є.М., Приймак С.В. Контроль і ревізія діяльності суб'єктів підприємництва: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2016. 444 с.

7. Слободяник Ю. Б. Державний аудит : Навчальний посібник / Ю. Б. Слободяник. – Суми : ФОП Наталуха А.С., 2015. 340 с.

8. Хмельков А.В. Державний фінансовий контроль : навчальний посібник/ А.В. Хмельков. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013.

9. Чумакова І.Ю., Шульга Н.В. Державний фінансовий контроль : Підручник / За заг. ред. О.А. Петрик. – Київ: КНЕУ, 2012.

10. Шевчук О.А. Державний фінансовий контроль : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / О. А. Шевчук ; М-во освіти і науки України, Ун-т банків. справи НБУ. - Київ : УБС НБУ, 2014. . 420 с.

8. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна казначейська служба України – <http://www.treasury.gov.ua>
2. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
4. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй - <http://unstats.un.org/>
2. Міждержавний статистичний комітет Співдружності Незалежних Держав - <http://www.cisstat.com/>
3. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) - <http://isi.cbs.nl/>
4. Міжнародний інститут статистики (ISI) - <http://isi.cbs.nl/>
5. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
6. Статистичний офіс Європейської співдружності - <http://europa.eu.int/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – www.lawukraine.com
2. Інститут глобальних стратегій – www.igls.com.ua
3. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій – www.ier.kiev.ua

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Електронна бібліотека – www.lib.com.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
3. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua